

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Primo. De his Quae Fiunt In Svmmo per donum sapientiae
supernaturalis. Paraphrasis Decima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

P R A X I S
 STATUS TRANSFORMATIONIS
 MODI DESCENDENTIS,
 ET PRIMO
 DE IIS QUÆ FIVNT IN SVM-
 MO PER DONVM SAPIENTIÆ
 SVPERNATVRALIS.

PARAPHRASIS DECIMA.

QUÆ est ista a qua progreditur electa ut Sol. ac si diceret: sicut lux Solis superat in claritate lucem Lunæ; ita status Transformationis excedit statum Unionis, prout à præcedentibus, & sublequentibus statibus, proprium sibi vendicat. Deinceps ergò, pia anima, tanquam sol in virtute sua lucet per donum supernaturalis sapientiæ; & à Domini spiritu de claritate in claritatem transformatur, secundùm cœlestes quasdam regiones nouo semper modo succedentes; in illis iuxta praxin supra b positam, pro actus exercitio, circumuolutiones suas incredibili varietate, & iucunditate, indefinenter peragendo; prout ex sequentibus constabit. quæ etiam tantò breuiùs explicare oportuit, quantò, quæ summa sunt, minus dicuntur. Sit ergò

- I. Breuis deductio eorum qua eueniunt in praxi, toto statu Transformationis modi descendentis durante.
- II. Propria operatio quam diu mysticus in summo huius Transformationis versatur, est Sabbatismi felicissima fruitio.
- III. Eius velle & posse adequatè procedunt.
- IV. Nulla sollicitatis interruptione molestatur amplius.
- V. Magis ac magis splendoribus spiritus diuini illustratur.
- VI. Ex integro, & perfecta sua totalitate, ut in umbra Dei habitat mysticus.

Gg

ARTI-

a Cant. 6. b paraph. 9.

ARTICVLVS PRIMVS.

*Breuis deductio eorum quæ eueniunt in
praxi; toto statu Transformationis
modi descendens durante.*

Requiem tibi dabit Dominus Deus
tuus semper, & implebit splendoribus
animam tuam, & ossa tua liberabit:
& eris quasi hortus irriguus, & sicut fons
aquarum, cuius non deficient aquæ. ac
si diceret: ô pia anima, licet in statu
vniõnis supremas illas spiritus fruitio-
nes experta sis; nondum tamen in te-
metipsa habebas absolutam illam re-
quiẽm, & appetitum satietatem, quam
adhuc superesse cognoscebas, dum ad
soleitatem tui ipsius, vniõnis cessatio-
nem, & carentiam subinde, imò fre-
quenter reincidebas; id quod mysticæ
felicitati multum aduersabatur. quam-
uis enim essentiali resignatione omnia
de manu Domini susciperentur; hoc
tamen non impediẽbat actualem vniõ-
nis cessationem; iam verò Deus dabit
tibi requiem; & continuum gaudium,
ob præstantem usum diuinæ amicitia:
& hoc ipsum quidem cum splendori-
bus maximis in animam tuam; & in ipsis
ossibus tuis, seu in illis spiritus latibulis,
in quibus aliquando tenebræ intelle-
ctuales, & amatiuæ virtutis duræ fie-
bant remissiones. vndè etiam eris sicut
hortus irriguus; qui quoquo tempore
sufficientem habet in se humidita-
tem, imò superabundantem aquam
suauitatis Diuinæ; sicut fons cuius aquæ

non deficient, ita vt nulla amplius sit
interruptio iam adeptæ fruitionis, &
pro eodem sint in vitali vsu, & actuali
exercitio, tuum in familiaritate diuina
velle, & posse, vtque non plus velis,
quam possis; nec minus possis quam
velis. quæ quidem felicitas maior est,
quàm vt eam oculus subtilissimi intel-
lectus videat, aut auris percipiat, aut in
cor hominis ascendit; nisi in illud cui
datum fuerit nomen nouum, quod nẽ-
mo nouit, nisi qui accipit.

Obseruandum est tamen piæ animæ,
quod in dicta pace, & gaudio Spiritus
sancti non semper, ac continuo sit ad-
æquata intensio amoris; in hac enim
vita impossibile est, in exercitio actus
omni momento, æquè intensam in om-
nibus, & per omnia retinere fruitio-
nem; sicut habetur in summo Hic, &
Nunc operationis, quando homo ad
omnia exteriora inutilis est, & nec se-
ipsum, nec ea quæ circa se sunt aduertit,
sicut etiam pro eo Nunc aduertere non
debet. sæpè etiam alijs pijs actionibus
vacandum est, & orandum vocaliter, in
choro laudes Dei canendæ, in altari sa-
cra mysteria peragenda sunt: sæpè in-
super functiones impositorum officio-
rum ad publicum bonum, & regi-
men, animum trahunt; quæ om-
nia certè cogitationem, intellectualem
prudentiam, ac curam quam maximè
requirunt: ita vt mysticus ab vsu sen-
sum, & phantasie non tantum non li-
ber sit; sed etiam oculum attentionis
hiscè impendere habeat. licet ergò non
defi-

deficiant aquæ fontis Trásformationis, præcipuè modi descendenti, & in toto suo esse, habere, operari, & frui, sit irriguus, abundansq;: vt etiam ad mediam, & infimam regionè descendendo, toto suo habere, & viuere dicat, bonum est nos hic esse, & interea dum eiusmodi pia exercitia peragit, simul in diuinitate, sicut piscis in aqua, natet; attamen ab vsu phantasiæ, & rationis aliquali saltem discursu, liber esse non potest. idè etiam Deus aliundè compensat bonum contemplationis, ad suam gloriam, (vt cunq; & saltem quantum ad sublimem operandi modum) interruptum. & hisce in genere dictis, consequenter ad specialia procedemus.

Propria operatio quamdiu mysticus in summo huius Transformationis versatur, est sabbatismi felicissima fruitio.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Relinquitur a sabbatismus populo Dei: ac si diceret: ò pia anima, quam fœlix, & diu oprata est illa requies, in qua tandem aliquando integre, perfecteque datur, quod alioquin, aut per partes, aut interrumpentibus spiritus soleitatibus, & interfectis diuinis carentijs, habebatur. iam verò populo Dei, cuius conuersatio in cœlis est, ibique plus amat, quam in terra, vbi animat, relinquitur sabbatismus, & cessatio ab operibus duris, in eo quod do-

a Heb. 4. b Ezech 10.

no lapidæ scientiæ, & vitali vsu diuinæ naturæ consors factus, per eiusdem diuinæ naturæ bene-afficientiam viuat, gaudeat, & delicietur. felix hic sabbatismus, in quo nulla distractionum molestia, nulla passionum inordinatio, nulla cœlestium gaudiorum interruptio adstat; felix maximè hic sabbatismus, in quo pia anima magis passiuè, quam actiuè se habet. vnde etiam tam fortes attractus, & sursum actiones toto eo tempore, quo in summo hoc versatur (licet ad annum, aut alterum, perseueraret) experitur, vt si Deo Optimo Maximo placeret, pondus corporis alleuiare; nec momento vnico in terra consistere sibi videretur possibile: quin illic cum spiritu vsque adedè eleuato, ipsum quoque corpus summa cœlorum, ac super quæuis imaginaria spatia, altitudinesque coascenderet; vt ei qui super omnes est, etiam adstare liceret: prout clarius colligitur ex sequentibus,

Eius Velle & Posse adequatè procedunt.

ARTICVLVS TERTIYS.

Cvm eleuarent Cherubim alas suas, b vt exaltarentur de terra, non resistebant rota, sed & ipsæ iuxta erant: stantibus illis stabant: & cum eleuatis eleuabantur, spiritus enim vitæ erat in rotis. ac si diceret: ò pia anima, quam diu inter se differunt velle, & posse; iuxta illud Apostoli: Velle adiacet mihi, perficere autem non inueniò;

Gg 2

per-

perfecta eleuatio à terrena conuerfatione eſſe non poterit: quia inferiores potentia ſuperioribus non integrè ſubijcerentur, nec promptè rationis imperio obedirent, & ideo tanta eſt harmonia veræ, ac realis Transformationis in ſpiritu transformato; vt ſicut Cherubim quando eleuabant alas, ſuperiorum ſcilicet potentiarum, vt inquam, omnia quæ ſunt, & quæ non ſunt, tranſcenderent, rotæ inferioris quoque hominis, cum omnibus viribus non reſiſterent: ſed ipſæ quoque iuxta eſſent; vtique tanquam connaturales, & ad totum compositum integraliter pertinentes. cum ſtantibus verò ſtant, ne ſcilicet plus velint, quam poſſint, & cum eleuatis eleuantur, vt non minus poſſint, quam velint. hoc autem non ex ſe, aut naturali virtute; ſed ſupernaturali proſus, & diuina; ideo enim ſpiritus vitæ erat in rotis; vt ſcilicet per gratiam, omnem inordinationem animi ſanantem, expeditæ, alleuiatæ, & coadunitæ maneat, potentijs ſuperioribus ad eum, qui ſuper omnia eſt, tendentibus. vnde quocumque tempore, modo, aut loco taliter affectam piam animam quis interroget, [quid in cælo aut in terra optet, non aliud ex ea audiet, quam id volo, a quod hoc momento in me comperio.]

Iam verò tam arctus ſuperiorum, & inferiorum virium conſenſus, ac connaturale quaſi conſortium diuinæ naturæ, & quidquid demum hic benè, ac pulchrè in Deo afficit, pro præambulo

duntaxat, & diſpoſitione accipiendum erit. pro exercitio verò actus hæc omnia amicè deſerens, ad diuinos radios in ſpiritu longè ſubtilius relucentes, ſeſe reflectat; quouſque omnia quæ etiam intimè circumſtant, ſupergrediens, ad intelligentiam ſubſtantijs ſeparatis conſortem pertingat; ac dein ſi pro eo inſtanti operationum ſucceſſus non interrumpatur, voluntas perfectiùs pondere ſui amoris, extra proprium ſtatum ſe dimouens, proijciensque iungatur Deo, prout in ſe eſt, & amoris præſtantia, intellectus explicitas operationes excedit, atque amoris potiùs, quam intellectus ecſtaſi, abducatur in Diuinitatis abyſſum; dein ab eo liber, pulcherrimum lumen ſeu ſpecies Diuinæ naturæ, in ſpiritu reſulket, ad optimam dein, & & adæquatam operationem intellectus, & voluntatis, ilicò formandam, & pro fruitione perfectiſſima continuandam. atque hinc iucundè admodum profluat, quod pia anima in omnibus actionibus ſuis, plus Deum, eiusque felicitatem, & vitæ æternæ communionem, quam ſe, ſuaque ſentiat, magisque in cælis quam in terris conuerſetur. & quidem ex vna parte his, & ſimilibus vitæ æternæ conſortijs in-dies alitur, ex alia parte autem, tam angelica, huius vitæ exilio proſus indigna iudicat; Dei tamen in ſe benignitatem ſumma reuerentia, colaudans. Quanta porro ſecuritate hæc felicitas poſſideatur, conſequenter etiam dicemus.

Nulla

a In vita B. Catharin, Genuen. c. 31.

Nulla sollicitatis interruptione molestatur amplius.

ARTICVLVS QVARTVS.

Non a abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod effuderim spiritum meum. ac si diceret, ô pia anima, pax, & gaudium in Spiritu Sancto, quibus tam abundanter perfusa es, æternæ gloriæ securitatem tibi repræsentant; in eo quod in omni tuo habere, & viuere videatur hanc felicissimam Transformationis abundantiam, nullis vnquam temporibus defuturam. cuius quidem securitatis infallibilitas in cælo perfecti gaudij ratio est. si enim, vel vnquam finienda foret, in Nunc æterno nõ possent Sancti Dei tã purè gaudere quin simultaneè etiam ob deficientiam quãdoque futuram, contristarentur. quia ergò gratia Dei effudit in te spiritum suum, non abscondit Deus faciem suam amplius; vt scilicet interruptiones sollicitatis proprii spiritus, seu diuinæ fructio- nis carentiam subeas, eiusque molestia afficiaris; pro vt hucusque in omnibus statibus contingebat: in quibus etiam non tam habebatur quod deerat, quam quod appeteretur, id quod non ex toto; sed tantum ex parte frui erat. illius enim quod quis absolutè nondum habet possidet, & ad libitum non vitur, non datur plena, & articulata fructio; sed op- tatiua; & ad aliud tendens, appetensque fertur, & fruitur, non autem, vt habens,

possidens, & vtens deliciatur.

Licet ergò fluminis impetus latificet ciuitatem Dei, & in pia anima sapientia, sapidaue scientia attingat vndique propter suam mundiciam, ita vt omnia sint bona valdè; in exercitio tamen actus, & quando mentali negotio vacandum erit, oportet vt omne suum in Deo vitaliter habere, & viuere pro minimo, im- perfecto, & præambulo accipiat, vt super omnem suam felicitatem, maiorem amplitudinem subtiliori visu conspiciat in eoque aspectu omnia quæ sunt, & quæ non sunt, deserat, vsque ad conceptum Dei absolutum, seu entis perfecti; vt deindè ad amoris excessum, transeat: quot hoc loco absque singulari conatu, & ex solo intensioris amoris progressu, sæpè contingit. cæterum hæc nõ tantum possideri securè, sed etiam indi- es augeri, consequenter, explicamus.

Magis ac magis splendoribus spiritus diuini illustratur.

ARTICVLVS QVINTVS.

Nos b omnes reuelata facie, glori- am Domini specularantes, in ean- dem imaginem transformamur à clari- tate in claritatem, tanquam à Domini Spiritu. ac si diceret, ô pia anima, pro- fundissima illa radicatio in charitate, quæ iam non vti prius in statu priuatio- nis velut in carbone, rutilabat, & in sta- tu vnionis tanquam in flamma lucebat; sed tanquam ignis in propria sphæra e- minen-

G g 3

minen-

a Ezech. 39. b 2. Cor. 3.

minenter splendet; quodammodo loquitur, non dicam vos amplius seruos, sed amicos; quia omnia quæ audiui à Patre meo, nota feci vobis: in eo quod reuelata facie, & eminentiori modo, quam alias vnquam gloriam Domini speculari non tantum concessum sit, sed etiam datum, vt in eandem imaginem transformemini, idq; à claritate in claritatem tanquam à Domini Spiritu, quo etiam nil melius in hac vita optari potest. in tantum etiam, vt hoc loco per supersplendentes illas diuini spiritus illustrationes, articuli fidei, & veritatis reuelatæ, tam euidenter & perfecte cognoscantur, vt impossibile videatur aliter esse; cum merito tamen fidei, eo quod æquè, ac scholastici euidentiam fidei habentes parati sint credere, & actu credant, quando eiusmodi certitudo, non æquè intensè ac clarè manet.

Iam verò pro actus exercitio hæc omnia, & quidquid demum in mystica felicitate, etiam tam magnificum sentit vt nō liceat homini loqui, pro suo præambulo duntaxat, & proxima ad felicissimas operationes dispositione accipiat deseratque; dein ilicò diuinum Bonum quam intimè penetret, ibidemque acceptam bonitatis diuinæ similitudinem aspiciat, & aspiciendo amandoque collaudet. ex omnibus enim nil æquè feliciter, & iucundè in anima peragitur, quā vt facta ad imaginem Dei per potentias, & ad similitudinem per operationes; perfecte iuxta subiecti, & viatoris conditionem, operationibus sanctissimæ Trinitatis ad intra sese confor-

met per operationes intellectus agentis, & patientis, vt ab utroque dein confortij diuinæ naturæ amor proueniens, subtiliùs digeratur, renouetur, & ad fruitionem continuandam foueatur; illudque ipsum per quam facilè. sicut enim perfectè sanus, suam sanitatem intelligit, & illam intelligendo in seipso existentem, & vitaliter manentem dicit, eiusque iucunditate, & bene-afficientia fruitur; ita quoque pia anima vitalem illam per gratiam sanati animi Transformationem, & diuinæ Bonitatis participationem, cum supersplendenti lumine in se habitare, & tanquam ex imis visceribus spiritus procedere intelligit, & intelligendo, penitiùsque agnoscendo eam dicit, seque in ea viuere gaudet. & eo ampliùs, quod eiusmodi bene-afficientia taliter æternæ gloriæ pondus operetur in ipsa, vt abundantissimè in inferiores animæ, & corporis vires diffluet, easque propè beatas efficiat: Vndè & ipsum corpus, quod alioquin aggrauat, tam leuè videtur; vt instar spiritus instantanea agilitate ipsas cælorum altitudines penetrare gestiat, & se ad instar solis luminosum esse non dubitaret; dummodo, ad extra apparere posset, quod in se lucere videtur. & certè si hæc æternæ gloriæ participatio maneret absque corporis immutatione, & pro vt se tam in spiritu, quam in corpore, in, & à Deo, non autem ab alio aliquo, bene-affectam haberet; in æternum contenta esset; nec maiorem beatitudinem, siue in spiritu, siue in anima; siue in ipso corpore à Deo

Deo optaret, si ad claram visionem à Deo non ordinaretur. atq; hanc etiam felicitatem, qua scilicet de claritate in claritatem, tanquam à Domini spiritu transformatur, tam certo, & vitali gustu habitualiter, & ordinariè experitur, quam ea quæ oculis videt, manibus palpat, & vita sentit: idque tantò certius, quantò ea, quæ spiritu fiunt, ea quæ sensuum sunt, excedunt: tam perfectione naturæ, quam operandi subtilitate. quanta verò intellectus, & affectus intentione hæc contingunt, ex sequentibus constabit amplius.

Ex integro, & perfecta sua totalitate ut in umbra Dei habitat mysticus.

ARTICVLVS SEXTVS.

Homo a sensatus in sapientia manet sicut Sol. ac si diceret, ô pia anima, homo sensatus non utique tam intellectu, quo absque defectu cognoscit; quam voluntate, qua ipso usu doni sapientiæ vitaliter perfusus est, tanquam sol in suo lumine, tam integrè manet, ut non tantum defectum non patiat; sed potius ex tã supersplendenti transformatione, in umbra Dei, ceu in imagine vitæ æternæ permanentiter habitat: cum eo tamen, ut in exercitio actuali

a *Ecl.* 27.

non semper æquè intensè, & adæquato actu persistat. si enim semper æquè intensè in Nunc præsentis, & actus exercitio persisteret, nunquam à supremis operationibus, quando amor piæ animam de statu suo dimouet, expediri, nec ad aliud quantumuis pium, & bono publico vtile opus sese conuertere posset: sed continuò ad actiones huius vitæ inutilis foret.

Iam verò pro actus exercitio tanquam præambulum, & dispositio ad perfectam operationem, & pro primo coexistat vitale in Deo bene-affici, totum compositum hominis ex confortio diuino perfundens: pro secundo autem nouo, & intensiori actu, ipsum summum, & primum Bonum, & Pulchrum, ut in infinitum hisce præstans videat, & videndo subtiliorem speciem, ac illius Boni Pulchrique similitudinem exprimat, & in longè intimiorem amoris bene-afficientiam digerat, digerendoque eandem renouet, foueat, fruaturque. donec post vnum alterumue annum, plus minus, animaduertat; summum illum, & quasi violenter ad superiora tractum non nihil remisisse: tum enim ad ea, quæ in medio sequenti paraphrasi dicuntur, transeundum erit.

ET SE-